

διάστρε για πρώτη φορά μέσα στο πένθιμο χτίριο. Σε λίγο όλοι οι φιλαλασμένοι ήξεραν πως μία νεαρή γυναίκα είχε φτάσει. Πως το έμαθαν, αφού δεν μπορούσαν ούτε τη φωνή της ν' ακούσουν, ούτε να την ιδούν. Άσφαλώς ή' αναγνώρισαν το γυναικείο περσάκι της την ώρα που περνούσε απ' τόν διάδρομο.

Η νεοφερμένη ήταν και μουσικός καί από τις πρώτες ημέρες, για να παραγορηθί πού δεν είχε πάνω, καθόταν φρόνιμα σε μία γωνία του κελλιού της καί χτυπούσε τόν τοίχο με τὰ πόδια της, ακολουθώντας τόν ρυθμό τών άγαπημένων της κομμάτων. Οι φιλαλασμένοι, μέσα στη μαυρή τρώμα τους, την άκουγαν πάνω απ' τὰ κεφάλια τους, αναγνώριζαν τόν ρυθμό καί τραγουδούσαν κι' αυτοί από μέσα τους τη θεία μουσική.

Καί όλόκληρη ή σκοτεινή φυλακή είχε μεταμορφωθεί απ' την παρουσία της γυναίκας αυτής.

Στό γειτονικό κελλί της νέας, ήταν φυλακισμένο ένα παλλητάρι. Οι τοίχοι της φυλακής του είχαν κλέψει κώλας όχτώ μήνες της ζωής του, μα δεν είχαν μπόρεσει να μεταβάλουν σε στάση τη φιλόγα της καρδιάς του. Την ένοιωσε μόνο βαθειά κομισμένη μέσα στο στήθος του. Κάθε πρωί, όταν ξυπνούσε, έμεινε ξεπλωμένος στο στρώμα του καί παρανοσε όλόκληρης ώρας, αναπολώντας σπινές της παιδικής του ζωής, πού του χαμογελούσαν τώρα σαν μέσα από όνειρο. Όλα είχαν άποκομηθεί μέσα του. Δεν τόν ένδιέφερε πια άν ό ήλιος έλωπε έξω ή άν έπεφτε μπόρα, μα θά έφτανε μία πνοή για να ξυπνήσει την καρδιά του.

Πίσω απ' τόν τοίχο, άκουγε τὰ βήματα της νέας κοπέλλας καί όταν, κατά τó δειλινό, χτυπούσε έκαινη ρυθμικά στον τοίχο με τὰ πόδια της ένα «Νυχτερινό» τού Σοπέν, αυτός χανόταν σε γοητευτικές άνειροπολήσεις. Έβλεπε ένα όραση όσους, τις πρώτες ημέρες τού φθινοπώρου. Έδώ κι' εκεί ό ήλιος έπεφτε, άσθενώς πια, επάνω στα δέντρα, ένας έγκαταλειμένος κύργος καθρεφτιζόταν άβυσσικά στο νερό μιας λίμνης καί μία νέα κοπέλλα περνούσε κάτω απ' τὰ πέλα, Σιακήλη, κλεισμένη στο μυστήριο της, πήγαινε άργά κάτω απ' τὰ δέντρα, πήγαινε από ένα κόσμο ξένο σ' ένα κόσμο μακρινό.

Ο νέος δοκίμασε να μιλήσει στη γειτόνισά του μέσ' απ' τόν τοίχο. Τά δάχτυλά του θέλησαν να της έξομολογηθούν την άγάπη του.

— Πού είσαι; τη ρωτούσε. Μαντένω πως είσαι νέα καί όραία. Σ' αγαπώ. Είμαι δυνατός σαν λιοντάρι. Όταν νικήσεις, θά βουλιάξω τόν τοίχο καί θά ήρθω κοντά σου. Θα σε κρηύω σαν κοιλιά στην άγκαλιά μου καί θά φάγομε μακρινά, μακρινά...

Έκείνη άκουγε τόν θόρυβο τών δαχτύλων του, μα δεν καταλάβαινε τίποτε, γιατί δεν ήξερε τó μυστικό άλφάβητο. Όστόσο, ένοιωσε πως πίσω απ' τόν τοίχο ήταν μία καρδιά πού της άνηκε, μία φωνή πού την προκαλούσε. Πήγαινε συχνά καί κολούσε τ' αυτή της στον τοίχο, για ν' ακούσει καλύτερα, με την Ελλάδα να καταλάθει τη μυστηριώδη αυτή γλώσσα. Χτυπούσε κι' εκείνη κομμάτι φράσι, σά νάξεραν τὰ δάχτυλά της να μιλάνε. Όταν νύχτινε, ξεπλωνόταν κατά γής κοντά στον τοίχο καί χτυπούσε για να δη άν εκείνος βρισκόταν στο ίδιο μέρος, από την άλλη μεριά τού τοίχου. Έμειναν ξεπλωμένοι έτσι, κι' εκείνος με τὰ δάχτυλά του της τραγουδούσε τραγούδια μέσ' απ' την πέτρα καί της έλεγε την άγάπη του.

Η φυλακισμένη ένοιωσε, χωρίς να τó καταλαβαίνει, πως τὰ χτυπήματά του πήγαιναν ως την καρδιά της.

Μία μέρα, συνέθη έξωφρα κάτι πού έκανε όλο τó άταίσινο χτίριο της φυλακής να τρέμει από άγανάκη. Ένας φυλακισμένος άναλάμψε πως έσπησαν μία άγχόνη μπρος στο φρούριο. Όλόκληρη τη νύχτα τὰ χτυπήματα τών καταδίκων άνηχοσαν σαν στεναγμοί μέσα στη σιακή. Οι φυλακισμένοι έδιναν συμβουλές ό ένας στον άλλο, παρηγορούσανταν, άποχαραινόντουσαν. Αυτά τὰ χτυπήματα μέσα στη νύχτα άνηχοσαν σά να χτυπούσε ό άγγελος τού θανάτου τὰ φτερά του στους τοίχους. Τέλος, ό θόρυβος έπαψε. Μέσα σε κάθε κελλί, κάθε φυλακισμένος άρχισε να συλλογίζεται πάλι τη ζωή.

Έκείνη τη νύχτα λοιπόν, τὰ χτυπήματα τού νεαρού γείτονα της φυλακισμένης είχαν πάρει άλλόκοτο τόνο. Τά δάχτυλά του έφταναν από πυρετό. Σίγουρα θά είχε κάτι πολύ σοβαρό καί βιαστικό να της πη. Τά χτυπήματά του ίσπευαν, βιαζόντουσαν. Έπειτα σάπασαν, όπως κόβεται ένα ήλιος. Έκείνη μάντεψε τότε πως είχε σπείξει τó πρόσωπό του στον τοίχο καί πως της έδινε εκεί ένα φίλημα. Μα δεν ήξερε πού μυστικά ήθελε να της έμυστηθή.

Ο άνεμος θρηνησε έξω κι' έτρεχε μανιασμένος. Ποτέ τó κελλί της νέας κόρης δεν της είχε φανεί πού φριχτά. Χτύπησε, χτύπησε τώρα στον τοίχο, μία κοιλιά δεν της άπαντούσε, σαν να είχε θυμώσει τώρα ό γείτονάς της έναντιόν της. Τότε θυμωσε κι' αυτή καί ξεπλώθηκε στο στρώμα της. Μία θλίψη άπέφρανε την πλημμύριζε καί πορσίφανε,

ΑΠ' ΟΣΑ ΔΙΑΒΑΖΟΥΜΕ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΟΥ ΑΛΗ ΠΑΣΑ

Παρουσιάστηκε κάποτε στον Άλή Πασά ένας φτωχός χωρικός, ό όποιος με δάκρυα στα μάτια τού άνέφερε, ότι την περσισμένη νύχτα τού κλέψανε τó άλόγο του.

— Ποιός σου τόκλεψε, όρέ; τόν ρώτησε ό τρομερός Άλής.

— Δεν ξέρω, Πασά μου, γιατί κοιμόμουνα την ώρα αυτή καί δεν έννοιωσα τίποτε.

— Είσαι μουνταλάς, όρέ, τού φώναξε με θυμό ό Πασάς. Κοιμόσουν σαν τó βουβάλι καί κι' αυτό βέβαια δεν έννοιωσε τούς κλέφτες.

Ο χωρικός όμως δεν τάχωσε.

— Κοιμόμουνα, ό μαύρος, Βεζύρη μου, απάντησε, όπως κοιμόνται τὰ παιδιά όταν ξέρουν, ότι ό πατέρας τους άγριωνάει κι' αυτά. Κι' εγώ ήξερα, ότι ό πατέρας μας ό Άλή Πασάς, άγριωνάει για όλους έμάς τούς φτωχούς.

Η απάντησι αυτή έκολάσθη υπερβολικά τη φιλοτιμία τού Άλή, ό όποιος διάταξε άμέσως τούς άνδρώτους του να βρουν άποσπώποτε τó κλεμένο άλογο. Καί πράγματι, πριν ακόμα βραδιάσει, τó άλογο βρισκόταν στο σταύλο τού χωρικού.

Χαρακτηριστικό της άπληξίας τού Άλή Πασά καί τού πρωτοφανούς τρόπου με τόν όποιο έξεβίαζε τούς υπηκόους του, για να τούς άποπώσει χρίματα, είναι καί τó ακόλουθο περιστατικό, τó όποιο παραλαμβάνουμε απ' τó βιβλίο ενός ξένου περιηγητού:

«... Διαπραγματικές γυναικείες κραυγές μάς άνάγκασαν να παραχτούμε έξωφρα απ' τὰ κρεβάτια μας, γράφι ό Εύρωπαιός περιηγητής. Βγήγαμε έξω καί είδαμε τη γρή οικοδομεινά μας να κλαίει καί να δέρονται. Τη ρωτήσαμε τι της συμβαίνει καί μάς είπα, ότι της είχε στείλει προό όλίγον ό Άλή Πασάς δεκα καί αυτός τούς δόλο.

Τά λόγια αυτά της γρή τ' ακούσαμε με πραγματική κατάπληξη, μη μπορώντας να εξηγήσουμε πως ένα δόλο προξενεί μία τέτοια άνησυχία καί λύπη.

Μας εξήγησε όμως, πως τó περιφημο έκείνο δούλο έφρασε να πληρωθί στο διάλειμο της τιμής του καί ότι ό άπεσταλμένος τού Άλή Πασά βρισκόταν τη στιγμή εκείνη στο σπίτι, περιμένοντας τó χρίμα.

Αποφασίσαις λοιπόν να βοηθήσουμε τη γρή στην πληρωμή του... δόλου καί να μην ένοχλήσουμε τόν Βεζύρη με την επέμβασι μας, αφού άλλωστε ή ύπόθεσι αυτή δεν ήταν ούτε πρωτοφανής, ούτε σπανία...»

Ο ιστορικός Περισσός, σαφαραφώντας τόν Άλή Πασά, τόν όποιο είχε γνωρίσει προσωπικώς, γράφει, ότι ό φοβερός τράνος της Ηπείρου ήταν μάλλον κοντός, άλλα παχύς κι' όραϊός άντρας.

Τό κεφάλι του ήταν μεγάλο καί στρογγυλό, τó μέτωπό του πλατύ, τὰ μαλλιά του ξονθά, τὰ μάτια του μεγάλα καί γαλανά, τὰ φρύδια του πολύ πυκνά, ή ύψη του κανονική, τó στόμα καί τ' αυτιά του μεγάλα.

Τό σινόλο τών χαρακτηριστικών τού Άλή έδινε στη φρεσινότητα του μία έκφρασι γαλήνια καί μεγαλοπρεπή σε σχήμας ήμερίας.

Έκείνο όμως πού προκαλούσε πραγματική φρίκη, ήταν τó γέλιο του, τó ξερό καί διακεκομμένο, τó όποιο έκανε καί τούς πού γενναίους άνδρας να παγώνουν από φρίκη.

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

— Η λύπη άναγκάζει τόν άνθρωπο να μιλάει με ελλοτριεία.

— Ο πόνος κι' ή δόνησι δίνουν δικαιώματα στην άθανασία.

— Ο κόσμος είναι ένα θέατρο, στο όποιο παίζονται κάθε μέρα τραγούδια καί κομωδίες. Με τη διαφορά, ότι οι ήθοιοι είναι περισσότερο από τούς θεατές.

περιμενε ν' ακούσει τὰ χτυπήματά του στον τοίχο.

Η σιωπή της φυλακής ήταν πένθιμη. Τά χτυπήματα είχαν πάψει, δεν άκουγόντουσαν, παρά μακριά τὰ βήματα τού σκοπού. Τέλος, ό τρύφος της την έκανε να σπρωθή, να πάη στον τοίχο καί ν' άρχισή να τόν ξινή με τὰ νύχια της, παρακαλώντας, όλόκληροντας, φωνάζοντας...

Στό τέλος άπόλασε καί με τó λαμό της στεγνωμένο, είπε:

— Απάντησέ μου! Τι κάνεις; Τι έ έχεις; Φοβόμα! Απάντησέ μου! Απάντησέ μου!...

Μά εκείνος δεν της άπαντούσε, γιατί την ίδια στιγμή ό άνεμος έκανε τó κορμί του να σαλεύη επάνω στην άγχόνη.

ΣΑΛΟΜ ΑΣ

